

«Τρωάς» | Δημήτρης Δημητριάδης

Θέατρο Άττις

Χαρά Κιούση

01/11/2017

Ο Δημήτρης Δημητριάδης στο έργο του «Τρωάς» διαπραγματεύεται -με τρόπο ευδιάκριτο της γραφής του- την ανθρωπινή φύση στη γένεση του πολέμου.

Τρεις μονόλογοι σε τρία μέρη, τρεις γενιές ανδρών και μια πόλη, η Τρωάς (ας σημειωθεί ότι το θηλυκό άρθρο είναι η μόνη αναφορά στο θήλυ, που υφίσταται τις τραγικές συνέπειες του ανδρικού πολεμικού κατασκευάσματος) μιλούν για το πώς βίωσαν τον πόλεμο.

Πρίαμος, Έκτορας, Αστυάναξ είναι η «τρισδιάστατη» ιστορική φωνή πατέρα, γιου και εγγονού που εδώ παρουσιάζεται δεκαετής και όχι παιδί της αγκαλιάς. Ως άνδρας με επίγνωση της μη άνδρωσης και της αντρείουσύνης του, αφού παίζει μόνο τον πόλεμο, λυπημένος για τα ψεύτικα όπλα του.

Ο Θουκυδίδης επισήμανε πως «δέος, ύβρις, πλεονεξία, οργή, πόθος, ελπίς, έρωσ» είναι οι άλογες και απειθαρχητες ψυχικές δυνάμεις που γεννούν τον πόλεμο. Ο οποίος ως αρρώστια του κοινωνικού και πολιτικού σώματος θα υφίσταται «όσο η ανθρωπινή φύση παραμένει ίδια». Οι τρεις από την πλευρά των ηττημένων άντρες -προφανώς και οι νικητές είναι ηττημένοι αφού απώλεσαν τον ανθρωπισμό τους- ταυτίζονται με την άποψη πως ο πόλεμος είναι υπόθεση αντρική, είναι αυτοί οι ίδιοι ο πόλεμος. Το σώμα νεκρό, σκοτωμένο «κι όμως έχει ακόμη ζωντανό μέσα του το φιλοπόλεμο».

Στο έργο διαφαίνεται να υπάρχει μια ερωτική σχέση μεταξύ ανδρός και πολέμου (δόσιμο, πάρσιμο, ολοκλήρωση), λες και ο ένας διεκδικεί τον άλλο. Ο πόλεμος σαν πράξη είναι δημιουργημα, όμοιο με τη φύση εκείνου που το έπλασε και του οποίου διεκδικεί το σώμα. Το πάσχον σώμα από την εσωτερική αναταραχή του νου, που γίνεται σύγχυση και παθολογία. Τότε που ο άντρας ζει ως αιχμάλωτος της δικής του βίας, του

συνειδητού του εγκλήματος, της τρέλας τελικά που είναι το αποτρόπαιο, το Ανυπόφορο τίμημα της φύσης του. Σώμα και πνεύμα ηρωικώς πεσόντα μιας πολεμόχαρης συμπεριφοράς, που έχει σαν άλλοθι την αγριότητα του πολέμου.

Ο Σάββας Στρούμπος εγκυμονεί σκηνοθετικά αυτό το κάτι άλλο για να πάει τον ψαγμένο θεατή πέρα από τον χρόνο και την ηλικία του πολέμου. Η σκηνοθεσία του -μια κυκλική αντίληψη των επαναλαμβανόμενων πολέμων- ακολουθεί τον επαναληπτικό λόγο του κειμένου. Το συνειδητό κακό που επιβάλλει η αλαζονεία και η παράλογη τόλμη, ο καημός, ο χαλασμός, η φθορά, η ασέβεια και η προσβολή της ύπαρξης, η αγωνία του θανάτου αποδίδονται εξαιρετικά με την ερμηνεία του Δαβίδ Μαλτέζε. Η στάση, η κίνηση του πάσχοντος σώματος, η εκφραστικότητα του βλέμματος, η ηχηρή εσωτερικότητα του ηθοποιού είναι το ίδιο δυνατές με το νοητικό στίγμα του κειμένου.

Η Έλλη Ιγγλίζ δημιουργεί επί σκηνής τον μουσικό κόσμο μιας ανθρώπινης αλήθειας. Η πολυδιάστατη απόχρωσή του και τα ανάλογα με το εννοιολογικό ύφος τραγούδια, ενώνουν τη φωνή της ανθρώπινης θνητότητας με τον αέναο πόλεμο των άγριων και ανικανοποίητων ενστίκτων.